

— (6 Metelkovih premij) po 42 gold. je razpisanih za učitelje ljudskih šol na Kranjskem, ki so marljivi v svojem poklicu, posebno ljubezen do slovenskega jezika v šoli in pa požlahnovanje sadnega drevja v šolskih drevesnicah izpričati morejo. Prošnje za podelitev take štipendije so vložiti zadnji čas do 10. oktobra pri c. k. deželnem šolskem svetu v Ljubljani.

— (Vrazova sedemdesetletnica) vršila se je jako slovesno; ensemble cele svečanosti bil je veličasten. Sijajno se je zopet kazalo pobratimstvo Hrvatov in Slovencev o proslavi pesnika, ki je zidal „most za dve bratske grane, da u slozi prava si obrane“. Prihodnjič več o tej svečanosti.

— (V Alojzijevešče) je letos sprejeto 16 gimnazijcev, in sicer 10 iz 3. šole, 2 iz 4. šole, 3 iz 5. šole in 1 iz 6. šole.

— (Ljubljanska ljudska kuhinja) se ponuja, da daje ubogim šolskim učencem za 3 gold. na mesec vsak dan kosilo (juho, meso in prikuho). Dobrotniki, ki hočejo uboge dijake podpirati, naj bodo na to opozorjeni.

— (Na vseučilišči dunajskem) je lani bilo iz Kranjskega slušateljev 82, — na graškem pa 41. Na Dunaji zato toliko, ker je ondi mnogo Knaffl-ovih velikih štipendij.

— Kakor v Gorici tako tudi v Mariboru nimajo za državnega poslanca kandidata, v katerem bi slovenski rodoljubi bili soglasni. V Gorici bo menda voljen gosp. dr. Tonkli, v Mariboru neki konservativni Nemec in hišni posestnik g. Bindlehner.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Slavljen povsod na svojem potovanju je cesar 11. dne t. m. prišel v Levov, kjer so ga Poljaci in Rusini enako srčno in sijajno sprejeli. Levov si na vso moč prizadeva, da bi o svečanostih cesarju na čast prekosil Krakovo. — Cesar, pričujoč vojaškim manevrom, je bil vrlo zadovoljen z vedenjem vojakov, a ni bil, kakor „Parlamentär“ poroča, z opravo in sploh oskrbo vojakov, zato se govori, da bode fml. Bienert v pokoj dejan.

— Cesarjevič Rudolf, ki je imenovan general-major, se je 12. dne t. m. podal v Berlin.

— Ministerstvo za nauk in bogočastje je izdalo ukaz, da se ima vprihodnje v šolah veronauku več ur na teden odločiti kakor dozda.

— Ker je vsled smrti ali odpovedbe 19 državnih poslanstev izpraznenih, so deželne vlade razpisale nove volitve, ki se bodo vršile koncem meseca septembra in začetkom oktobra meseca. Od teh je 8 prejšnjih poslancev pripadalo stranki (naši) avtonomistov, 8 pa stranki ustavovercev, 2 poslanca bila sta bivša ministra (Horst in Stremajer), eden pa glasoviti Ofenheim, kateremu je državni zbor poslanstvo vzel. Nadejamo se, da bode minister Taaffe učinil, kar je treba, da cesarski uradniki ne bodo pomagali pri volitvah nasprotnikom vladnim. Schmerling in vsa prejšnja ministerstva do glasovitega chabrusa na Češkem so dajali uradnikom ukaze, da so pri volitvah na vse kriplje delali za privržence vladne, — minister Taaffe ne bode — to vemo — tega storil, al prepove naj uradnikom vsaj to, da se ne vtikajo celó nič v volitve, ki imajo proste biti volilcem, ne pa komandirane od birokracije. 19 novih volitev za prihodnjo večino državnega zbora ni kaj bodi reč!

— Stara „Presse“ poroča, da kmalu se snidejo Gambetta, Gladston in Gorčakov v Nici; — kaj neki zopet to pomeni?

Hrvatsko. Iz Zagreba. — V deželnem zboru, ki se je pričel 1. dne t. m., se je ustanovila stranka, ki si je dala ime „neodvisna národna stranka“; njen program je: samostojno (od Ogrov neodvisno) finančno gospodarstvo, revizija tiskovnega zakona in drugih manj važnih zakonov, bana imenuje kralj brez podpisa ogerskega ministerstva; — predsednik temu klubu je Ivan Kukuljevič, podpredsednika sta Vojnovič in Bernuta, zapisnikarja pa Marjanovič in Vrbanič. — V deželnem hrvatskem zboru so razdeljene zdaj stranke tako le: virilistov je 29, ki vsi glasujejo za vlado, poleg teh je še 38 izvoljenih poslancev, ki stojijo na strani vladni, stranki Mrzovičevi, to je „neodvisni narodni“, pripada 24 poslancev, 6 je Starčevićanov, 3 so tako imenovani „divji“, ki ne gredo z nobeno stranko. Po vsem tedaj ima vlada večino deželnega zbora za se.

Iz Berolina. — Cesarjevič Rudolf, ki se je podal na vojaške manevre nemške, je bil v Berlinu izvanredno srčno sprejet, nemški cesar sam in cesarjevič nemški so ga pričakali na kolodvoru, kmalu potem pa, ko je cesarjevič Rudolf došel na cesarski dvor, imenoval ga je cesar Viljem za general-majorja in mu lastnoročno pripel generalmajorske epoulete. — To posebno veliko čestitanje našega svetlega cesarjeviča vzbuja na Dunaji veliko pozornost in se ugibuje, kaj ima pomeniti. Kaj dalje namerava „železni kancelar“ Bismark s tem, da je poslal svojega sina k grofu Andrassy-u v Teresopol, je tudi zastavica, kateri danes uganjke še svet ne vé. Bismark menda vé, da v Avstriji noben patriot ne želi zveze z Nemčijo, ki bila bi le poguba za Avstrijo, zato išče prijateljstva z Magjari.

Turško. — Žuganje evropskih vlad z vojnim brodom je vendar pomagalo, danes ima izročiti se mesto Osinje Črnogorcem, kateri ga zasedejo s precej močnim krdelom. S tem je menda zatrt tudi glavni upor in moč albanske lige, čeravno bode Črnogorcem gotovo prestatiti še marsikatero prasko, predno se tam stalno vtrdijo.

— Po pritisku evropskih vlad je bila Turčija skovala nekaj reformni načrt za še ostale jej evropske dežele, a vlade so te dni skupno pismeno odgovorile, da ne morejo biti zadovoljne ž njim, dokler v Turčiji ne dobé vsi narodi in vse vere popolnoma enakih pravic. Turek namreč še zmiraj svoj Islam hoče postaviti za državno vero, kateri se morajo vse druge vere podvreči. Dokler Turčija ne bo spolnila vseh tirjatev zdaj zedinjenih evropskih oblasti, tudi vojaško brodovje, ki je pod angleškim nadpoveljstvom, menda ne bo odjadralo.

Listnica vredništva. Dopisi, ki jih nismo danes objavili, pridejo prihodnjič.

Žitna cena

v Ljubljani 4. septembra 1880.

Hektoliter: pšenice domače 8 gold. 94 kr. — banaška 10 gold. 27 kr. — turšice 6 gold. 20 kr. — soršice 8 gold. 50 kr. — rži 6 gold. 15 kr. — ječmena 5 gold. 39 kr. — prosa 5 gold. 39 kr. — ajde 5 gold. 71 kr. — ovsa 3 gold. 25 kr. — Krompir 3 gold. 3 kr. 100 kilogramov.